ÅRSBERETNING 2019

NOAH FRIENDS OF THE EARTH DENMARK

50 års miljøkamp

NOAH
1969 - 2019

Årsberetning 2019 - NOAH

Redaktør: Mads Kjærgaard Lange
Tekst: Jacob Sørensen, Annika Nilsson, June Rebekka Bresson, Tobias Jespersen, Ungdom NOAH, Palle Bendsen, John Holten-Andersen, Anna Rønne, Sarah Strunge Albertsen, Ivan Lund Pedersen, Emmeline Werner, Mads Kjærgaard Lange
Fotos: NOAH
Layout: Mads Kjærgaard Lange.

ISBN 978-87-93536-68-5 (digital udgave, pdf)

Udgivet af NOAHs forlag, juni 2020 som internetpublikation

Publikationen må gerne citeres – med kildeangivelse. Publikationen bør citeres på følgende måde: NOAH 2019. Årsberetning

Forfatterne kan kontaktes via NOAHs Sekretariat

NOAH Friends of the Earth Denmark
Nørrebrogade 39, 1. tv.
2200 København N
Tlf.: + 45 35 36 12 12
noah@noah.dk
noah.dk
facebook.com/miljoeretfaerdighed
@noah_dk

Publikationen kan downloades gratis i pdf-format fra NOAHs hjemmeside
Publikationens internetadresse: noah.dk/arsberetning/noah-arsberetning-2019

Om NOAH:
Grænserne for Jordens bæreevne er allerede væsentligt overskredet. Det globale Nord bruger og har historisk brugt flest ressourcer og bærer hovedansvaret for miljøødelæggelserne og den globale opvarmning. En bæredygtig omstilling af lokale og globale produktions-, transport- og forbrugsmønstre er nødvendig, hvis alle nutidige og fremtidige generationer skal have lige adgang til Jordens ressourcer, uden at miljøet overbelastes. NOAH kæmper for en retfærdig og bæredygtig verden, hvor beslutningerne bliver taget demokratisk. Vi kæmper for miljøretfærdighed.
NOAH er det danske medlem af det største internationale netværk af miljøorganisationer, Friends of the Earth International.

AL POLITIK
ER SAMTIDIG
KLIMAPOLITIK
INDTENK
KLIMAET
I AL
LINGNING

INDHOLD

5 FORORD

6 MODSTANDEN MOD BALTIC PIPE BLEV FOLKELIG

9 KLIMASTEMMER - HVILKE STEMMER SKAL VI LYTTE TIL?

10 KLIMAVALG 2019

11 ØKOKØN - NYT PROGRAM I NOAH

12 DEN VILDTVOKSENDE BILTRAFIK MÅ TÆMMES - VI HAR STORE VEJE NOK

13 DET SKETE OGSÅ I 2019

14 INTERVENTIONER MELLEM FIKTION OG VIRKELIGHED

16 UNGDOM NOAH

17 NEJ TAK TIL GMO - JA TAK TIL AGROØKOLOGI

18 NOAH I TAL

19 NOAHS UDGIVELSER

20 TAK TIL JER DER STØTTEDE NOAH

FORORD

Ved NOAHs bestyrelse

For NOAH var 2019 et skarpt år:

Vi kunne den 9. marts fejre, at det var 50 år siden, at foreningen blev dannet ved et spektakulært arrangement i Store Sal på H.C. Ørsted Instituttet i København.

NOAH var den første egentlige miljøbevægelse, der så dagens lys i Danmark. Siden er mange nye foreninger kommet til, de fleste for kun at virke i en kortere periode, andre for at omdanne sig til topstyrede professionelle organisationer. Men NOAH har fra dag ét fastholdt sit aktivistiske og radikale hjerte og har derfor gennem alle årene været en særlig skarp stemme i miljødebatten.

50-årsjubilæet skulle fejres, blandt andet med en bogudgivelse og en fest. Festen blev en rigtig NOAH-fest for gamle og unge aktivister i et stuvende fuldt Folkets Hus på Nørrebro. Gode taler, super mad, fantastisk stemning – ikke mindst da vores alderspræsident, Ingrid Hind, fortalte om sine 50 år i NOAH. Bogudgivelsen blev ikke helt så sprælsk – det bliver bøger aldrig. Men - det er jo også en del af NOAHs sjæl: At være intellektuelt skarpe og reflekterende. Jubilæumsudgivelsen præsenterer 20 kritiske blik på verden - historiske såvel som aktuelle. Titlen Miljøbevægelsens rødder associerer til tre aspekter ved NOAH: At den moderne miljøbevægelse har sine historiske rødder i NOAH, at vi fra starten har opfattet os som græsrødder, og at vi på mange måder har været gadens frække rødder.

Information bragte en stor, flot omtale af bogen med titlen: "I 50 år har NOAH sagt det samme. Nu er folk begyndt at lytte." Bortset fra de første år, hvor miljøsagen i almindelighed og NOAH i særdeleshed havde nyhedens interesse, har NOAH sjældent tiltrukket sig den store mediebevågenhed. Alligevel er det slående, hvor mange aftryk vi alligevel har formået at sætte gennem tiden. Det var NOAH, der først rejste debatten om 'det miljømæssige råderum', først problematiserede satsningen på biobrændsler, først rejste kravet om en klimalov, vedvarende har holdt fast i vækstkritikken og senere introducerede modvækstbegrebet i en dansk kontekst og så videre og så videre. Selv om man er en mindre organisation, kan man altså godt præge udviklingen, hvis man ihærdigt og vedholdende fastholder sin faglige og intellektuelle integritet.

I disse tider, hvor flygtighed og opportunisme synes overvældende, er det særligt glædeligt at NOAHs sjæl også synes at appellere til unge kræfter. Således spirer NOAH i disse jubilæumstider af nye friske initiativer, der føjer sig til de gamle. Det gælder for eksempel dannelsen af Ungdom NOAH, ØkoKøn, Instituttet for Evige Utopier, Grøn Guerilla, revitalisering af NOAH Modvækst, lokal aktivisme mod svinefarme, motorveje med meget mere. Og det gælder samarbejde med andre grupper og organisationer inden for og ud over landets grænser, som vedligeholder den grundlæggende solidaritet, der altid har kendetegnet NOAH.

Efter 50 år er NOAH i fuld vigør!

MODSTANDEN MOD BALTIC PIPE BLEV FOLKELIG

Program: Klimaretfærdighed og Energi

I 2019 styrkede NOAH sit arbejde for at stoppe udbygningen af gasinfrastruktur. Vi skabte en hjemmeside, udgav en pjece, afholdt to lokale møder, var med til at etablere et nyt netværk og demonstrerede på gaden.

Hvis det skal være bare nogenlunde sandsynligt, at vi kan overholde Parisaftalen, skal energisektoren være forbrændingsfri allerede i 2035. Alligevel var noget af det første, Dan Jørgensen (#gasdan) gjorde, da han blev energi-, forsynings- og klimaminister i sommeren 2019, at udstede nye tilladelser til udbygningen af gasinfrastrukturen i Danmark.

Først godkendte han, at Gazprom lod Nord Stream 2 gå gennem dansk farvand. Denne gasrørledning skal transportere gas fra Rusland til Tyskland. Derefter underskrev han en tilladelse, så byggeriet af Baltic Pipe kunne begynde. Denne ledning skal graves ned på tværs af Danmark og transportere gas fra delvist polskejede gasfelter i Nordsøen til Polen.
NOAHs energi- og klimaretfærdighedsgruppe har i flere år arbejdet sammen med Friends of the Earth i Europa om at stoppe udbygningen af gasinfrastruktur overalt i Europa, og vi har været med i forskellige initiativer for at styrke og øge modstanden i Danmark. Men vi skulle ind i 2019, før modstanden for alvor blev national.
Vores strategi har to overskrifter. Den ene er research og formidling af viden. Det har blandt andet ført til, at Energinet – som er bygherre på byggeriet af Baltic Pipe i Danmark – har måttet ændre narrativ om projektet, fordi de ikke længere kan slippe afsted med en selektiv formidling. I efteråret 2019 oprettede vi hjemmesiden noah.dk/balticpipe, hvor vi beskriver og analyserer projektet og udfordrer udmeldingerne fra Energinet. Hjemmesiden opdateres løbende og har været inspiration til flere debatindlæg i landets aviser.

Den anden overskrift har været at styrke og samarbejde med netværk, som arbejder imod Baltic Pipe. I 2019 arrangerede vi lokale møder ved Næstved og i Kolding, hvor vi diskuterede, hvordan man lokalt kan bekæmpe projektet. Vi var også med til at stifte Baltic Pipe Nej Tak i København, og i det hele taget har vi arbejdet på at styrke det eksisterende nationale netværk Baltic Pipe Nej Tak. I november 2019 var vi med til at arrangere en vellykket demonstration, som endte hos Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Mange forskellige grupper har etableret sig som modstandere af Baltic Pipe. En del af modstanden tager udgangspunkt i at beskytte klimaet, men der er også en del borgere, som får deres lokalområde eller ejendom ødelagt, når røret bliver gravet ned i et bredt bælte ved Kolding og over Fyn og Sjælland. Atter andre har sat sig ind i de samfundsøkonomiske forhold ved projektet og er nået frem til, at projektet mest af alt handler om storpolitik og slet ikke om økonomi eller klima, som Energinet prøver at få det til at se ud.
Som miljøbevægelse kan vi kun være glade for den stigende modstand mod Baltic Pipe, som pibler frem overalt i landet. Vi og mange andre har sat os ind i projektet, og den viden, vi har opnået, har bekræftet os i, at modstanden er nødvendig og retfærdig.

BALTIC
PIPE
NEJ
TAK!
baltic

KLIMASTEMMER – HVILKE STEMMER SKAL VI LYTTE TIL?

Program: Grøn Dannelse

På den partipolitiske arena var foråret 2019 en heftig tid i de sociale medier, de etablerede nyheder og debatspalterne. Der var nemlig valg - og ikke bare i Danmark. På mindre end en måned var danskerne ved stemmeurnerne to gange, til folketingsvalg og til EU-parlamentsvalg.

Der er ingen tvivl om, at begge valg blev klimavalg. Klima var i høj grad på dagsordenen, og borgerlige, liberale, grønne og socialistiske stemmer kæmpede om at få ordet i de afgørende dage op til valgene. Men hvad med alle de andre stemmer. Dem, vi hverken lytter til op til valgene eller imellem valgene, men som allerede er i fuld gang med at skabe den fremtid, de selv tror på?

I februar 2019 lancerede NOAH hjemmesiden klimastemmer.dk, der samler unge stemmer fra virkelighedens verden. Fra landbruget, cykelbutikken, murerbilen, skrædderstolen og så videre. Her har vi gjort plads til de unge stemmer, som vi mener bør høres – også selv om de ikke stiller sig op og råber fra talerstolen eller kæmper om ordet i de sociale medier. Det er nogle af de unge, der går mod strømmen og allerede i dag viser os, hvordan verden kan se både mere retfærdig og mere bæredygtig ud. Fra Samsø gav vi en stemme til det regenerative jordbrug, Yduns Have, hvor Hester og Bjarke er i fuld gang med at omstille det samske landbrug sammen med en hel masse lokale borgere, der er en del af deres kunde-bonde-fællesskab. Fra Aarhus fortalte Saskia om, hvordan hun forsøger at gentænke vores klædeskab, så vi alle får mest mulig gavn af færrest mulige stykker nyt tøj. Fra Ringsted kunne Marie og Line berette om, hvordan de hos deres byggefirma, Egen Vinding og Datter, sætter fokus på bæredygtige byggematerialer for at nedskalere udledningen af drivhusgasser fra én af vores største industrier, og fra København fortalte Peter om, hvordan han og fem andre har oprettet et cykelkooperativ for at sikre, at de, der udfører arbejdet, er dem, der tjener pengene.

Disse historier, og mange flere, kan du læse på www.klimastemmer.dk. På hjemmesiden inviterede vi også unge som gamle til at bidrage med deres stemmer og lægge deres visioner op for et grønnere og mere socialt, miljømæssigt og økonomisk retfærdigt EU.

"»De konventionelle bønder er jo også blevet opmærksomme på, at vi ikke har noget kulstof tilbage i jorden,« Hester og Bjarke, Yduns Have.

KLIMAVALG 2019

I 2019 var der, som de fleste nok ved, folketingsvalg i Danmark. Efter en årrække med en borgerlig regering, der ikke virkede synderligt interesseret i miljø og klima, blev vi i NOAHs mediegruppe enige om, at vi ville være med til at sætte miljø og klima på dagsordenen i valgkampen og udråbe folketingsvalget 2019 til et klimavalg.

Det kan være vanskeligt at forstå nu, men vi var egentlig ret pessimistiske dengang, om det overhovedet kunne lade sig gøre. Vi havde en forventning om, at valget endnu engang ville komme til at dreje sig om økonomi og indvandrerpolitik, og at miljø og klima ville befinde sig langt nede på listen over de emner, der ville fylde i medierne. Samtidig sad vi med en fornemmelse af, at det i ly af forskellige rædselsrapporter fra IPCC og andre var nu eller aldrig. En fornemmelse, vi helt sikkert ikke var ene om at have.

Vi havde flere snakke om, hvordan vi bedst kunne bidrage, og vi bestemte os i sidste ende for, at vi selvfølgelig skulle udnytte al den viden og ekspertise, der er i NOAH inden for mange forskellige områder, til at bedømme de enkelte partiers politikker, i forhold til hvor klimavenlige de var. Vi lancerede derfor hjemmesiden noah.dk/klimavalg

Her udvalgte vi de vigtigste problemer og vurderede, om partierne var klimavenlige eller ej, med udgangspunkt i de politikker, de præsenterede op til valget.
Heldigvis skete der samtidig noget, som vi ikke havde forudset. Der kom for alvor gang i de brede, folkelige klimabevægelser med klimastrejker, borgerforslag om klimalov og så videre, og pludselig begyndte partierne at rykke på sig.

Miraklet skete. Valget i 2019 blev til et klimavalg. Vi i NOAH kan bestemt ikke tage æren for, at det skete, for heldigvis var der mange stemmer, der blandede sig, og det viste sig, at der var mange danskere, der var interesseret i og bekymrede for den planet, vi sammen bor på.

Men NOAH var med, og vi har især en vigtig rolle at spille nu i tiden efter, hvor der skal holdes øje med, om de flotte valgløfter udmønter sig i konkrete forandringer.
Kampen fortsætter ...

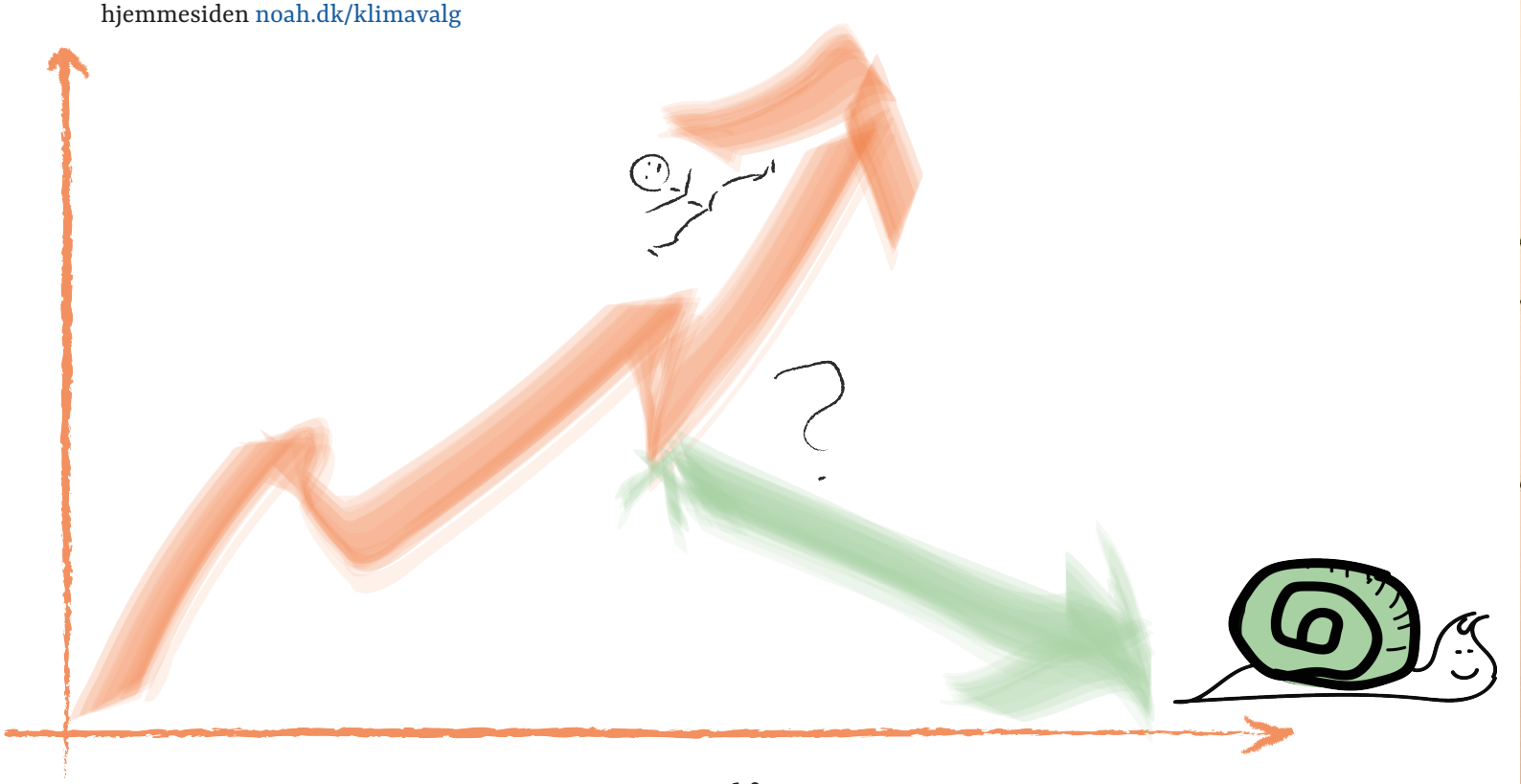

NYT PROGRAM I NOAH: ØKOKØN

I 2019 kom der for alvor gang i debatten om sammenhængen mellem miljø og køn. NOAH ØkoKøn fik sat fokus på klima- og miljøproblemer i relation til køn, ligestilling, privilegier og undertrykkelse.
Ulighed mellem køn er en stor udfordring. Kvinder, queer-personer, racegjorte mennesker, oprindelige folk og transkønnede er de mest undertrykte og usynlige i kampen for rettigheder til territorier, til egen krop og eget liv. Naturen bliver underlagt menneskers magt, ligesom de såkaldte afvigende kroppe er pålagt at skulle passe ind i, hvad der dikteres som normer.

De sociale og undertrykkende magtstrukturer, der former vores samfund, muligheder og roller skal udfordres for at kæmpe for en retfærdig og bæredygtig verden. NOAH ØkoKøn samlede derfor kræfterne for at udfordre og reflektere over egne privilegier og arbejde for, at alle køn og grupper får samme muligheder.
Den 8. marts 2019 markerede NOAH ØkoKøn kvindernes kampdag med et infomøde om den nye gruppe og lanceringen af det første af i alt tre 'zines' i 2019 med perspektiver på køns- og miljøretfærdighed. Derudover gav vi også workshops på den feministiske festival, Talk Town, i København og i Roskilde.

ØkoKøn har fået fantastiske bidrag til udgivelserne med forskellige perspektiver på miljø- og kønsretfærdighed fra blandt andet Black Lives Matters, KONFRONT og aktivister fra ØkoKøn.
Kvinder og queer-personer er de mest udsatte grupper for klimaforandringerne. Det skyldes en generel skævvridning i rettigheder og adgang til ressourcer.

Kønsretfærdighed og miljøretfærdighed er uadskilleligt. Den måde, vi anskuer naturen på, er dybt integreret med vores forståelse af køn og kroppe. Mennesket er blevet adskilt fra naturen, og vores kroppe er blevet tingsliggjort. Alt er blevet til en vare, noget vi kan købe og besidde. Men kun særlige kroppe har adgang til at eje og besidde. De andre er underlagt et system, som er nedbrydende og undertrykkende.

Undertrykkelse og udnyttelse af kvinder og queers hænger uløseligt sammen med ødelæggelsen og besiddelsen af naturen, miljøet og klimaet. Men det er ikke ensbetydende med, at de er ofre. Det er dem, der står forrest i kampen for rettigheden til territorier, retten til egen krop og eget liv. De kæmper for retten til at eksistere, ikke kun menneskers ret, men også alle andre arters.
At kæmpe for en retfærdig og bæredygtig verden indebærer derfor at udfordre de sociale og undertrykkende magtstrukturer, der former vores samfund, muligheder og roller. Vi i ØkoKøn og NOAH skal udfordre og reflektere over vores egne privilegier og arbejde for, at alle køn og grupper har samme muligheder og er en integreret del af en bedre verden.

I NOAH ØkoKøn arbejder vi for at skabe opmærksomhed om forbindelserne mellem et kapitalistisk og patriarkalt system. Vi taler om og reflekterer over forskellige temaer som sundhed, samfund, privilegier, kroppe og omsorg. Denne gruppe skal være et sikkert sted for alle.
Vores arbejde for at skabe opmærksomhed om emnet blev påbegyndt i 2019, og det er langt fra slut.

DEN VILDTVOKSENDE BILTRAFIK MÅ TÆMMES - VI HAR STORE VEJE NOK

Program: Transport

NOAH-Trafik har i 2019 særligt været aktiv i kampen mod en eventuel Hærvejsmotorvej, Kattegatforbindelse og en motorvej vest om Aalborg over øen Egholm. Men også andre truende motorvejsanlæg, for eksempel en forlængelse af Hillerødsmotorvejen, motorvej til Frederikssund og Kalundborg og Motorring 5.

Derudover har vi fremsat forslag til, hvordan Danmark kan vise vejen til en ansvarlig miljø- og klimapolitik på persontransportområdet. Forslagene er blandt andet sendt til Trafikudvalget i Folketinget. Dertil har vi arbejdet meget med bilbeskatning og samfundsøkonomiske beregninger på transportområdet, der nærmest er skræddersyet til at fremme vejbyggeri.

Danmark vil gerne være i front på miljø- og klimaområdet. Derfor mente vi, det ville være oplagt at få styr på den vildtvoksende fossildrevne vejtrafik. De politiske partier havde i 2019 kun diffuse politiske udmeldinger om så og så mange elbiler og stop for salg af fossildrevne biler efter en årrække.

Alt imens skete der stadig en kraftig stigning i salget af fossildrevne biler, bilkørslen, CO2-udledningerne og miljøbelastningerne.
NOAH-Trafik foreslog derfor følgende initiativer vedrørende persontransporten, der kan reducere energiforbruget og fremme et skift fra bil til elektrisk drevet kollektiv transport, cykeltransport og mere omtanke i brugen af biler:

1) Opgiv alle planer om nye motorveje, vejtunnelprojekter og andre store vejanlæg.

2) Stop for salg af fossildrevne biler og alle typer hybridbiler i 2025. Indtil da må beskatningsniveauet for fossildrevne biler hurtigst muligt genoprettes, så det kommer op på niveauet før de store afgiftssænkninger fra 2007 og fremefter.

3) Udbyg bustrafikken og cykelstinettet over hele landet i sammenhæng med togtrafikken. Flere letbaner i de store byer.

4) Halver billetpriserne i den kollektive trafik og gennemfør intensive kampagner for at benytte kollektiv trafik og cykel.

5) Fuld fart på reparation og udbygning af skinnenet og signalsystemer.

6) Sænk hastighedsgrænsen på motorveje til 110 km/t, hvor den i dag er 130 km/t - og til 90 km/t, hvor den i dag er 110 km/t. Sænk hastighedsgrænsen på motorveje til 80 km/t alle steder, hvor støjbelastningen er stor. Hastigheden i byer bør ned på 30/40 km/t. Danmark bør følge WHO`s anbefalinger om sænkning af "støjgrænsen" fra 58 til 53 decibel.

7) Benzin- og dieselafgifter bør sættes op med en krone pr. liter pr. år i fem år.

8) Aftrap befordringsfradraget for bilkørsel over ti år. De sparede midler bruges til forbedring af den fælles trafik og cykeltrafikken. Særlige transportordninger bør oprettes i tyndt befolkede dele af landet.

Oplægget dækker kun persontransport på landjorden. En reduktion af biltrafikken går hånd i hånd med lavere energiforbrug, bedre luftkvalitet, mindre støj, mindre arealforbrug til kørsel og parkering, større færdselssikkerhed og bedre levevilkår i byerne.

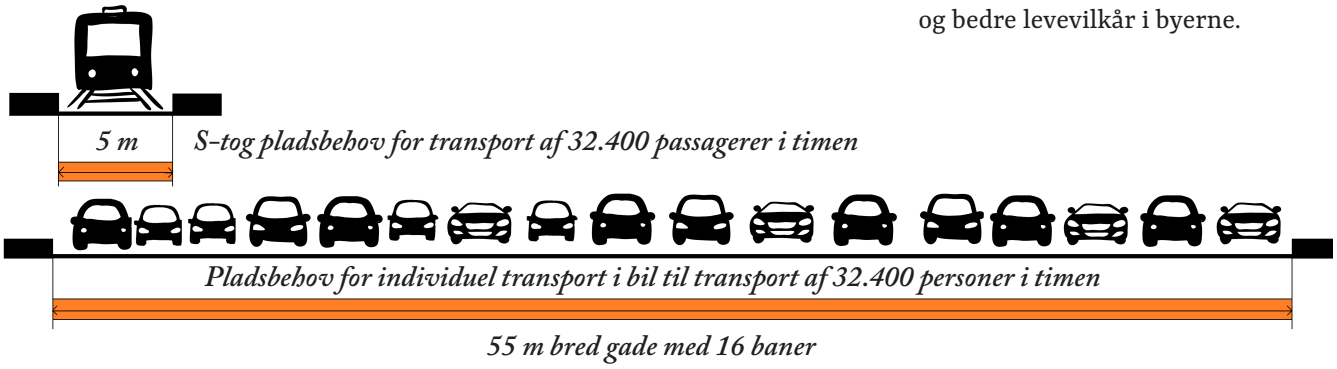

DET SKETE OGSÅ I 2019

Palmeoliens skjulte pris

I foråret 2019 lancerede NOAHs gruppe for økonomisk retfærdighed kampagnen Palmeoliens skjulte pris. Projektet er støttet af Danida og har til formål at oplyse befolkningen om, hvad konsekvenserne ved produktion og forbrug af palmeolie er. Der blev stillet særligt skarpt på certificeringsordninger og palmeolie i international handelspolitik.

Palmeoliens skjulte pris er primært bygget op om en hjemmeside, og i løbet af året gennemførte vi forskellige arrangementer for unge i København og Aarhus, blandt andet tog udviklingen af en vegansk og palmeoliefri Nutella kegler både i Aarhus og til Gro Madsuverænitetsfestival i København.

Derudover fik vi besøg af to talere fra vores indonesiske søsterorganisation WAHLI, hvilket gav os et ekstraordinært indblik i, hvordan produktionen af palmeolie påvirker mennesker helt lokalt i Indonesien. Vores gæster fik en gang for alle aflivet myter om bæredygtige certificeringsordninger. Det var en øjenåbner for alle, der var til stede.

Klimaretfærdighed nu

NOAH arbejder for at fremme en seriøs politisk debat om klimaretfærdighed.

En af de større opgaver i 2019 var at bidrage til, at klima blev en del af folketingsvalget i juni. Vi støttede skolernes klimastrejker, som vi giver den egentlige ære for, at klima kom så højt op i vælgernes bevidsthed. Desuden var vi med til at arrangere "Folkets klimamarch", som fandt sted to uger før valget, og vi bidrog med hjemmesiden noah.dk/klimavalg.

I foråret havde vi besøg af en nordamerikansk delegation fra West Virginia, som kæmper mod opførelsen af en ny, forurenende Rockwool-fabrik i West Virginia. Vi hjalp gruppen med at oplyse om fabrikken, da Rockwool som bekendt er et dansk firma.

Luftfart og Corporate Capture er to andre blandt mange emner, som gruppen arbejdede med i 2019.
Hvis du vil læse mere om vores arbejde med klimaretfærdighed, kan du for eksempel finde følgende på noah.dk:

• Rockwool i USA: Rockwools plan om ny fabrik møder modstand i West Virginia
• Corporate Capture: Transparente møder mellem stat og interesseorganisationer kan gavne både klima og økonomi
• Corporate Capture: Maersk fik fem milliarder i skattelettelse
• Kronik i JP: Enhver flyrejse er en for mange
• Lokal energi: Vi har brug for en fair

§

INTERVENTIONER MELLEM

Program: Instituttet for Evige Utopier

Det nystiftede Institut for Evige Utopier placerer sig midt imellem det, der findes, og det, der kunne findes. Lige der, hvor vores forestillingsverden åbner sig for, hvordan et fremtidsscenarie baseret på utopier i vor tid kunne se ud.

En utopi er defineret som noget, der ikke kan realiseres - og derfor blot er en utopi! Men - engang var kvinders stemmeret en utopi. Det er det i øvrigt stadigvæk mange steder i verden.

Hvad hvis det, vi ønsker, faktisk eksisterer – bare andre steder end her? En ny tænkt tanke kan danne den allerførste sti til en ny virkelighed. Særlig, hvis den tanke allerede lever i virkeligheden et andet sted i verden.

Hvad hvis der fandtes et institut i verden, der kunne vise eksempler på disse levende utopier? Et institut, der er optaget af dialogen om det mulige og det umulige. Som taler til hjertet og maven. Som kan stive folks aktivistiske ånd af og mane til handling. Fordi det faktisk er muligt! Et drømmeinstitut, der lige så godt kunne være et rigtigt institut. Instituttet for Evige Utopier balancerer på den fine kant. For kan vi tænke det, kan det forhåbentlig også ske.

Hånden på hjertet – hvad trænger vi til? Med udgangspunkt i disse spørgsmål fandt vi vores roller i blomstrede skjorter under det klassiske jakkesæt. Magtens anonyme uniformering. En tynd tekstilmembran til forskel. Vi udvisker og overvinder den adskillelse ved at modulere ud fra det kendte og etablerede. Et blødt, fleksibelt og intuitivt levende stykke institut. Som nu er dem, der har indflydelsen. Magten. Lige i øjeblikket på gaden.

Navnet har E og U som fremtrædende bogstaver. Det er ikke tilfældigt. Det er heller ikke tilfældigt at no og ah er endt på to linjer. Vi siger no! til dårlige løsninger og insisterer på det lystbetonede og glade med et efterfølgende ah!

Instituttets første aktion fandt sted på Frederiksbergs Bæredygtighedsfestival den 15. september 2019.

Vi indtog tre høje, runde borde med lyserøde plakater, flag, ringeklokke, massagestol og eliksirer til en festival baseret på FN's Verdensmål. Vi havde tre tavler med utopier med. De omhandlede bilfri by, grøn energi samt 20-timers arbejdsuge. På massagestolen kunne folk få styrket deres forbindelse mellem mave, hjerte og hjerne. For tanker, drømme og handlekraft kalder på hele kroppens samarbejde. Det handler om at få arbejdet med energi også her, i det indre. Vi fik indsamlet de besøgendes tanker og ideer og havde en smuk første arbejdsdag på kontoret i det fri.

§

§

FIKTION OG VIRKELIGHED

§ §

UNGDOM NOAH

2019 har været et år med fest, farver, god mad og en masse kreativ aktivisme.

Konceptet klimakøkkener fulgte med os i begyndelsen af 2019, hvor forskellige relevante emner blev diskuteret over lækker, hjemmelavet, vegansk mad.

Den 7. marts 2019 fyldte NOAH 50 år, og det skulle selvfølgelig fejres i Folkets Hus' rustikke lokaler. Til fejringen optrådte Ungdom NOAH med sange og taler og sagde tak for alle de erfaringer og al den viden, NOAH fortsat deler med os.

Senere på året besøgte vi Anna fra NOAH i hendes hyggelige kollektiv i hjertet af Tølløse. Der lavede vi mad på bål, tørrede krydderurter fra haven, smagte på honningen fra bistaderne og varmede os ved bålets flammer, inden vi krøb ned i vores soveposer.

Ungdom NOAH var også et smut forbi folkemødet på Bornholm, hvor vi mobiliserede en madkaravane, delte lokal, vegansk kartoffelsalat ud og talte om madsuverænitet. Ud over det, fik vi sammen med deltagerne i klimateltet konstrueret et "madmanifest" med visioner for vores fremtidige madsystem.

Inden sommerferien besøgte vi kollektivet Maos lyst, hvor vi spiste frugt og talte om, hvad der skulle ske efter ferien. Vi holdt også en sommerfest, hvor vi mødtes og ønskede hinanden en god ferie.

2019 var det år, hvor Middelgrundsfortet blev omdøbt til Ungdomsøen og dedikeret til arrangementer for unge. På øen afholdt vi en workshop om retten til mad.

I efteråret var vi igen på tur. Den første aften lavede vi mad, drak øl og hyggede os. Da det blev sent, rykkede vi udenfor i shelteret for at sove. Den efterfølgende dag tog vi i skoven og samlede ting til natururoer. Da vi kom hjem, spiste vi frokost, lavede uroer, knækkede nødder fra valnøddetræet, strikkede og lavede perlekæder.
I efteråret og vinteren har vi gennemført en række aktioner. Den første døbte vi "ungdommen tager skraldet". Til aktionen havde vi lejet en vandcykel, og vi sejlede rundt i søerne i København og samlede skrald, mens andre stod på Dronning Louises Bro og talte med de forbipasserende. Vi ville sætte fokus på, at hvis vi ikke handler nu, så er det ungdommen, der står med skraldet/ansvaret/problemerne.

Igen i år gentog vi succesen og gennemførte en aktion på strøget mod Black Friday. Fredag den 29. november 2019 stod vi med banner, lyskæder, klistermærker og kamerahold og talte med de handlende om den krise, vi befinder os i, og hvordan mærkedage som Black Friday er med til at snyde forbrugerne til at købe mere, så store kæder kan øge deres profit.

Allerede to fredage efter stod vi klar med en ny aktion i anledning af Sankt Lucia. Gennem strøget gik vi med lys i håret, i hvide kjoler og sang vores egen klimaversion af Luciasangen. Budskabet var, at vi i den mørke vintertid skulle minde hinanden om, at der stadig er lys og håb i klimakampen, men også sætte fokus på den angst og håbløshed, man kan opleve i en tid med klimakrisen. På TV 2 Lorry kunne man finde et videointerview og en artikel om os og aktionen. Se den her.

Lige inden jul mødtes vi i Folkets Hus og drak øl og diskuterede vores antikapitalistiske politik.

Vi oplever, at folk har taget godt imod vores aktioner, og at de fleste, vi er stødt på, mener, at det er vigtigt, at vi gør opmærksom på klimaproblemerne på en humoristisk og anderledes måde.

I 2019 har vi fået blod på tanden efter at udføre flere aktioner, og det er helt sikkert noget, der kommer mere af. Og sådan sluttede vi året af med en umættelig lyst til aktivisme. Tak til alle, der har deltaget i kampen - sammen kæmper vi videre!

NEJ TAK TIL GMO - JA TAK TIL AGROØKOLOGI

Program: Madsuverænitet

Også i 2019 har NOAH arbejdet for et retfærdigt, bæredygtigt og GMO-frit madsystem baseret på agroøkologi. Der var i løbet af året stor mediebevågenhed omkring nye GMO'er som flere og flere politikere håber kan redde verdens fødevareproblemer. Særligt den teknologi der hedder CRISPR er der stor tiltro til.

Men den tiltro kan få vidtrækkende og uigendrivelige skadevirkninger på vores madsystem. Derfor er NOAH skeptisk og engageret i at nuancere debatten.

De nye GMO'er eller "nye planteforædlingsmetoder" herunder CRISPR-teknologien, bliver fremhævet for at være "næsten naturlige" og "med utrolige potentialer for at øge udbytter" og "producerer endnu mere samfundsgavnligt og miljøvenligt" og "er faktisk det samme som det, forædlere altid har gjort". Lyder det for godt til at være sandt? Det er det også.

I en kritisk dokumentar om sprøjtegiften Roundup produceret af tv-stationen France 24 International udtaler en person fra industrien at vi – for at kunne fjerne glyphosat fra markedet – må begynde på en frisk i landbruget. Det foreslås at begynde at bruge de nye GMO'er til madproduktion.

Men det er på ingen måde at begynde på en frisk, hvis vi begynder at benytte de nye GMO'er i landbruget. Tværtimod. At begynde på en frisk ville være at støtte landbrug baseret på agroøkologiske principper og med større fokus på plantebaseret landbrugsproduktion – og ikke på produktion af dyrefoder. Vi har brug for et landbrug, der giver en fair indtjening til landmændene, og som opretholder biodiversitet og de grundlæggende ressourcer (ecosystem services), der er en forudsætning for produktion af sund og bæredygtig mad.

I NOAH siger vi nej tak til en GMO-teknologi, som af forskere siges at sprede sig til vilde arter og som ikke på nuværende tidspunkt kan spores, når det først er kommet ud i naturen (da der ikke er udviklet de nødvendige detektionsredskaber endnu). Vi kender ikke konsekvenserne af de nye GMO'er i vores økosystemer og for vores sundhed, fordi de er uudforskede. Vi anser derfor EU's forsigtighedsprincip som en nødvendighed.

Vi ønsker ikke et agroindustrielt landbrug, der bygger på GMO'er og patenter, men et agroøkologisk landbrug, der giver os frihed til at vide, hvad vi spiser, og hvad landmændene sår.

NOAHs krav:

1. Offentlig indsigt i lobbykontakter mellem vores folkevalgte, industrien og NGO'er.

2. De dokumenter og studier, som industrien indsender sammen med ønsket om godkendelse af ny teknologi eller nye kemiske stoffer, skal lægges åbent frem.

3. Støt uafhængig og kritisk offentlig forskning i risikovurdering – også i de langsigtede risici for vores fødevaresystem og naturen.

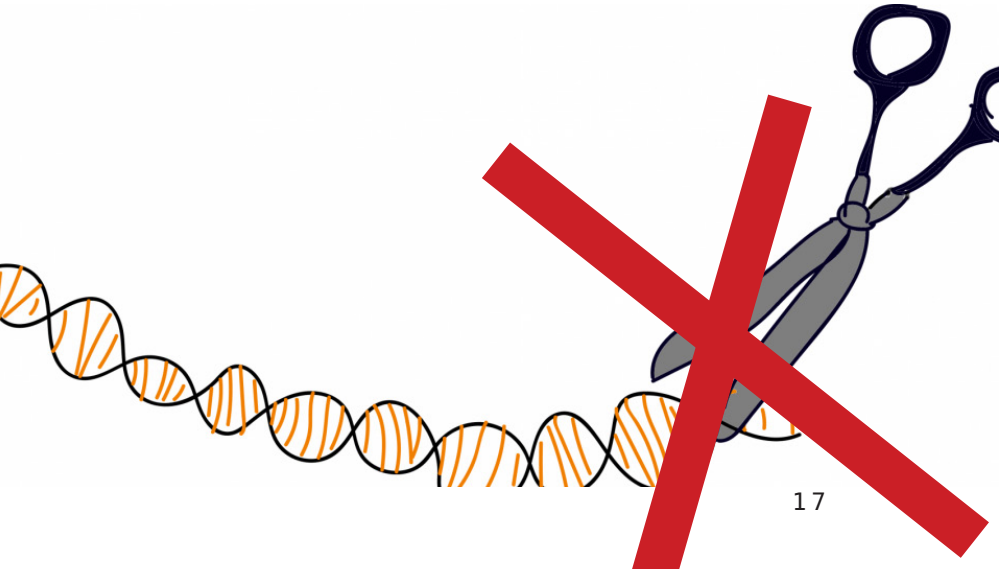

NOAH I TAL

Udgifter

Projekter	2.360.289
Fællesdrift	278.023
Organisationsudvikling	132.278
Salg af NOAH-bøger m.v	3.808
Aktioner, møder, kontingenter	56.879
Støttekreds	35.965
Støtte fra tipsmidlerne	0
I alt	2.867.242

Indtægter

Projekter	2.425.858
Fællesdrift	1.065
Organisationsudvikling	0
Salg af NOAH-bøger m.v	22.414
Aktioner, møder, kontingenter	2.000
Støttekreds	416.741
Støtte fra tipsmidlerne	53.042
I alt	2.921.120
Resultat	53.878

NOAHS UDGIVELSER

Hæfte: Fra rettighed til vare - hvordan EU's handelsaftaler med det Globale Syd modarbejder madsuverænitet

Magasin: ØkoKøn zine 001

Bog: Miljøbevægelsens rødder

Rapport: Palmeoliens skjulte pris

Rapport: En retfærdig økonomi er mulig - et opgør og en vision

Folder: Hvem skal bestemme over vores mad?

Magasin: ØkoKøn Zine 002

Rapport: Anbefalinger til Danmarks og EU's handels- og investeringspolitik

Folder: Ti trin mod det udledningsfrie samfund

Holdningspapir: En dansk klimalov

Holdningspapir: Reduktionsveje i klimaloven

Magasin: ØkoKøn zine 003

Rapport: Penge og politisk indflydelse - en rapport om erhvervslivets skjulte magt i dansk politik

TAK TIL JER DER STØTTEDE NOAH

Støtten fra følgende fonde gjorde vores arbejde i 2019 muligt:
Friends of the Earth Europe, Europa-Nævnets Pulje B, Europa-Parlamentet, Nordisk Ministerråd, Globalt Fokus, Kulturstyrelsens Udlodningsmidler, Forskningsfonden af 1971, Erasmus, Generaldirektoratet for Landbrug (DG AGRI), CISU (FRAME, VOICE, REPORT!), DANIDA, Dansk Ungdoms Fællesråd, Roskilde festival.

Desuden tak til de mange personer og organisationer, der gennem bidrag, medlemskab og frivilligt arbejde støttede NOAH i 2019.

Du kan støtte NOAHs arbejde på noah.dk/støt
Fælleskassen: 8411 2005853

NOAH er en dansk miljøorganisation og græsrodsbevægelse. Vi arbejder for en retfærdig og bæredygtig verden, hvor beslutningerne bliver taget demokratisk – for menneskers livskvalitet, for jorden og for fremtiden. NOAH er et aktivistisk, kreativt netværk, der analyserer årsager til miljøproblemer og kriser – og fremsætter alternativer, der hvor samfundets dominerende løsningsmodeller ikke er på rette kurs. NOAH er det danske medlem af det verdensomspændende græsrodsnetværk Friends of the Earth International.

I NOAH ønsker vi en verden baseret på reelt og lokalt demokrati og løsninger. Dette indbefatter lokalt, kollektivt ejet vedvarende energi, landbrugskooperativer baseret på agroøkologi med korte produktionskæder, som skaber madsuverænitet. Landbruget skal sikre sunde og bæredygtige fødevarer til alle, samtidig med at biodiversitet, vandkvalitet og jordens frugtbarhed forbedres. Ressourcer skal anerkendes som endelige og behandles derefter. Dette kræver et nedsat forbrug samt genbrug og genanvendelse i stedet for affaldsgenerering. NOAH vil en lige fordeling af jordens ressourcer og et opgør med det økonomiske system, der bygger på kortsigtet profit og uendelig vækst på en planet med endelige ressourcer. NOAH vil et politisk system, der skaber rammer for gode liv.